

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Henr. Ioh. Nepom. Crantz S.C.A. Maiestat. Consiliar.
Institut. Med. Et Mater. Medic. Vindob. Profes. Pub. Ord.
Acad. Imp. Nat. Curios. Et Societ. Botan. Flor. Sodal.
Materiæ Medicæ Et Chirurgicæ ...**

Crantz, Heinrich Johann Nepomuk

[Wien], 1765

Classis Quinta. Venenorum Drasticorum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10196

CLASSIS QUINTA.

V E N E N O R U M
DRASTICORUM.

AES seu CUPRUM *Offic. Mineralogorum.*
 Ordo Metallorum post ignitionem liquefcentium W. *German.* Kupfer. *Gallis* Cuivre.
Anglis Copper.

CUPRUM metallum est imperfectum coloris rubri, sonorum, ferro mollius, admodum ductile, in omnibus fere menstruis solubile, in aere, aqua, spiritibus, succis, oleis pressis, quale memorabile exemplum Cl. MONTET Acad. des Sciences 1750. ut viride æris obtinuerit; patet etiam oleis stillatitiis, salibus alcalinis, acidis, & mediis, ut non immerito chemicis venus dicitur. Inter omnia tamen mensura, quod præsentiam cupri indicet nullum est, quam sal alcalinum volatile cum aëre agens; experimentum attentione dignum est, si limaturæ æris phialæ inditæ superfundatur ad plenitudinem spiritus salis ammoniaci, vase claudatur, spiritum nullo colore infici, aperto vase, demptaque spiritus aliqua portione, reliquam massam illico cœruleſcere; aliud phænomenon itidem satis curiosum est, cuprum acido solutum præcipitari salibus alcalinis exigua quantitate additis, maxima minime. Ratio adeo evidens, ut dici non debeat.

Inter reliqua vero metalla ferrum & cuprum hoc habent, quod dum una pars limaturæ horum, cum duabus salis ammoniaci miscetur, & igne urgetur, ut in con-

confectione florū salis ammoniaci martialium, & entis veneris obvenit, una saltem, licet minima salis ammoniaci portio in spiritum fugacem, & causticum salis ammoniaci concedat, ut addita calce solet; ratio genuina non satis laudando MEYERS dicta est, dum VOGELIUS solum phænomenon recenseret, nec rationem indigitaret. Cæterum inter manus tritum cuprum etiam odorum, & sapidum est, præ aliis metallis maxime sonorum, post aurum & argentum maxime ductile & malleabile, quod sub aqua bilance hydrostatica ponderatum nonam fere sui ponderis partem amittat.

PRINCIPIA sunt

1. Vitrescibilis brunno-rubra terra, specifica cupri vocata: convictio est in experimento speculi ustori solaris.
2. Phlogiston. Calx æris addito phlogisto in verum æs resuscitata documento est.
3. Principium mercuriale, quod hydrargyrum ex hoc semper elicium, multi statuunt, an evictum?

Venenata vi infame ab usu medico semper remotum fuit: Artifices hoc metallum tractantes astimare, phthisi obnoxii deprehenduntur, quin in usus domesticos vasa ex cupro confecta stanno obducuntur, ne adeo facile solubilis salibus venus rodatur, noxiaque evadat. Horrendas ab hac strages omnes recensent: postremo damnavit QUELMALZ, & novissime eius noxas narrat COSNIER *Recueil periodique* T. III. & demonstravit CL. TRAVIS cuprea vasa præcipuam in navibus scorbuti causam existere, licet vasis cupreis utentes metu liberare iam voluerit LEMERY *Acad. des Sciences*, tum nuper CL. ELLER *Acad. de Berlin*.

F 5

Etiam

Etiam rasuram cupri ad grana decem panis frustulo, cui butyruin esset illinitum, inspersam, & per tres continuos dies assumptam in morsu canum rabidorum, hydrophobiam arcere absque noxiis symptomatibus medicamenti, vidit *Cl. COTHENIUS*, dummodo læsio ante tres horas accidisset.

Ex supro Adepts efficacissima remedia parasse *Illust. L. B. van SWIETEN* asserit, arte inque solam in esse, ut quodam menstruo, vel peculiari encheiresi, educatur ex cupro medicamentum, quod emeticum non sit, valide tamen corpus commoveat. Recenset talia in chemia *BOERHAAVE*, recensent & alii. Dum granum vitrioli Cupri in uncia media aquæ solutum per nares attraheretur, insecta, in sinubus frontalibus nidulantia dolores fævos, & vertiginem molestissimam producentia, enecta, & expulsa fuisse, vidit *L. B. van SWIETEN* *Comment. T. IV.*

Ens veneris *BOYLEI*, sunt flores salis ammoniaci venerei, seu sulphur anodynum vitrioli. Tincturam veneris cum sale alcalino factam sunime aperientem, & diureticam, a guttis tribus ad viginti quatuor in oxy-melle exhibitam, hydropticum curasse, *NEUMANN*, etiam externe adhibendam in gonorrhœa, cum præcautionibus infallibilem, *QUINCY*.

PRÆPARATA sunt

CALX ÆRIS seu **CALX VENERIS** vel **CROCUS**, est æs in calcem metallicam, vel in furno reverberii simpliciter, vel adiumento sulphuris, vitrioli, salis marini, in crucibulo magno igne exustum.

USUS

USUS internus, licet DIOSCORIDI laudatus, suspectus: externus ad reprimendam luxuriantem carnem, ad absundendos fistularum callos, ad stringendum plorans ulcus, adiectis aliis sipticis utilis, & forma unguenti commodus.

AERUGO calx est æris per acidum vegetable corrosi, atque hæc factitia est; est enim & nativa alia, cuius non satis cognitum menstruum sit.

USUS externus idem escharoticus ingreditur unguentum ægyptiacum, viride apostolorum, Felic. Wurtzii: sed etiam contra luem venereum laudatam æruginem invenio in *Ephemeridibus N. C. Centur. VI.* Fit ex ærugine, impropre dicta ærugo destillata, seu sal venereis, dum ærugo soluta, inspissata, ad crystallandum reponitur. Ex his crystallis spiritus æruginis seu acetum esurinum destillatur, particulis venereis, quod sedimentum demonstrat, dives, miris laudibus elatum, etiam contra epilepsiam laudatum in *Dispensatorio Brandenburg.* Sunt adhuc flores æris, squamma æris, æs granulatum, hodie haud usitata præparata.

AQUÆ CUPREÆ per se venenatæ sunt.

ANTIMONIUM seu STIBIUM *Off. Mineralogiae* Classis Naturalis Minerarum. Ordo semimetallorum. *Germ.* Spiegglas. *Gallis* Antimoine. *Anglis* Antimony.

STIBIUM fibris capillaribus separatis, semimetalum est friabile, ponderosum, igne volatile, rapax; factitium omne est, quod in usus nostros adhibetur, licet & naturale sit. Quod vitrum largitur pallide flavescentis, non hyacinthinum, ferro mixtum est, quale hodie

hodie ex Arvennia habetur, *Cl. GEOFFROY Acad. des Sciences 1751.*

PRINCIPIA. I. Sulphur. II. Pars metallica regulina: Primum quidem, quod prunis inspersum antimonium odorem, & flammarum sulphuris communis praebat: in aqua regis solutum verum sulphur exhibeat: combussum spiritum largiatur acidum, spiritui sulphuris per campanam simillimum, *Acad. des Sciences*, tum quod sulphur vulgare regulo additum in fusione iterum regeneret antimonium, satis superque demonstratum habetur. Verum sulphur hoc a vulgari sulphure vix diversum est, *BOERHAAVE. HOFFMANN. GEOFFROY.*

Alterum principium regulus ostendit. Sed adhuc ipse regulus suo gaudet sulphure metallico, quo si in integrum spoliatur, iners, non amplius virulentus est, actuandus tamen de novo addito phlogisto, & adeo virulentum & emeticum iam constituens pharmacon, quam ille, qui nunquam calcinatus fuit. Est hoc phlogiston, quod regulum facit, antimonio malleabilitatem tollit, & eius naturam velat. Quodnam metallum regulum Antimonii constituat? huc usque dici non potuit.

Calcinatus lente solari antimonii regulus pondere augetur *Acad. des Sciences 1666.* etiam augetur igne chemicoo, *Cl. GMELIN in Actis Petropol. T. V.* ita tamen, ut ultimo dubitet *IDEM.* Sed etiam in diversis operationibus pondus diversum est, *Cl. SECONDAT. Obser. de physique & d' Histoire Naturelle.* Quæsita phænomeni ratio est, nondum inventa. In bilance hydrostatica se habent gravitates specificæ aquæ, & reguli

guli antimonii non calcinati, ut 1000 ad 6200. aquæ & reguli calcinati, ut 1000. ad 4428. hinc gravitates specificæ reguli non calcinati, & calcinati, ut 6200. ad 4428. IDEM. Verum etiam aliis phænomena diversa viva: antimonio igni exposito solenne est decrementum pati. Cl. VOGEL in programmate *de incremento ponderis corporum calcinorum Goettingæ 1753.* Reptenda experimenta sunt.

Sed estne antimonijum crudum venenatum? purum usculatum allii odorem non habet, HUXHAM. Antimonii crudi pulvere, se se rheumatismo, & quartana liberavit KUNKELIUS, in paralyse, podagra, fluore albo, scabie, hodie alii feliciter exhibent, & in doloribus rheumaticis, arthriticis ischiadicis, scorbuticis, antimonii effectus miratur Clar. COHAUSEN, & vidit HEINSENIUS Nov. Att. Acad. N. C. Vol. I. Contra scabiem suum, & cancrum armentorum, farinæ hordei remixtum, linguæ impositum, & loco affecto applicatum PROMPTUAR. HAMBURG. T. X. & sanguinem purificare, & equos pinguefacere Transact. Philosoph. Nr. 39. Testatur etiam HUNDERTMARK, antimonii crudi in curanda arthritide, si corpus bene preparatum fuerit, stupendam quandam, & quam vix quis nisi ipse experitus, crederet, esse viam atque efficaciam, præcipue, si id cum calce certa quadam coniunxeris, eiusdemque per aliquod tempus continuaveris usum; sed cur arcanus? Adhæc innocuum BOERHAAVE, HOFFMANN, dicunt, etiam drachmæ unius pondere pro dosi HUXHAM. Arsenicale antimonio principium inesse, eius virulentiam inde dependere, demonstratione afferentibus probandum.

Est tamen ubi summæ virulentiae effectus edit, acido in primis viis stabulante solutum, unde ex prudenter

tia minimam dosim, eamque adhuc triplo aut quadruplo absorbentium pondere temperatam, primo praescribendam PARISIENSES contendunt, experimento & periculo Cl. MALOUIN, qui antimonii crudi in vino digesti solutione austera, degustata vexatus fuit. Praescribitur etiam absque absorbentibus cum aliis; ita minimis dosibus cum cortice Winterano feliciter datur, COHAUSEN.

Solvaturne in aquosis, multa disputatio. Principia desunt, & nescio an surrogata in decoctis praescribentium satis fida observatio? Sed compulsis experimentis, veritas patebit: In decocto exhibendi antimonii crudi modum experimento improbavit MENGHINI in *Comment. Instit. Et Acad. Bonon.* T. II. P. II. aqua enim ad tertiae partis consumptionem cum antimonio cocta tantum pauxillum terræ calcareæ, nihil sulphuris continebat. Aqua solvit nihil, solvit nihil spiritus, HUXHAM. Saponacea plantarum aciditas in ambo principia agit, & levem tartarum emeticum extrahit, IDEM, etiam aqua pluvia, tum fluviatilis, in calore moderato digestionis, cum antimonio lactescit, & sulphur sapit, IDEM. Sic quæstio iudicata est. Quid? quod cum aqua diu tritum, agitatum antimonium, saltem dederit acidum, Chymie Hydraulique.

USUS MEDICUS a minima dosi incipiendum præcipit, grana exhibens tria, quatuor, ad decem, viginti, cum lapidum cancerorum scrupulo, drachina semis: Valet in scabie, gonorrhœa, arthritide, morbis saturninis &c. in petia ligatum suspenditur in decoctis antivenereis, HOFFMANN.

PRÆ-

PRÆPARATIONES.

ANTIMONII VITRUM, antimonii calcinati cinis est, in vitrum fusus, vehementissimum emeticum, quod cum vino digestum aqua benedicta R U-
L A N D I audit, addito saccharo insipiatum syrups emeticus A N G E L I S A L E. Aquæ huius benedictæ dosis a drachina una, duabus, ad unciam semis. Est eadem syrapi.

Hoc vitrum antimonii hyacinthinum colorem a sulphure habet, quem in foco speculi ustorii calcinatum perdit, & innocuum evadit antimonium diaphoreticum H U X H A M. Tum ex vitri antimonii pulvere, cum oleo vitrioli sumante & aceto frigore concentrato, acetum lithargyrii, quod alteri compositioni ex sulphure aurato antimonii, priuæ, & secundæ præcipitationis, cum oleo papaveris ad sufficientem solutionem cocto, separatis, cum emplastro diapompholigos mixtis, unguentum nutritum confecit cancerosis uile Cl. IACOBI Nov. Act. Acad. N. C. Vol. I. Circuæ extractum simplicius est.

ANTIMONII VITRUM CERATUM, patatur, dum ceræ flavæ draçhmæ uni in cochleari serreo fusæ uncia una vitri Antimonii in pulverem tenuissimum redacti, additur, & totum leni igne liquatur, & spatula continuo actum per semi horam in pulverem tabacæ hispanice ximulum redigitur. In operacione nec ad ignis gradum attendendum, nec ad tempus respiciendum esse Y O U N G, non bene.

USUS MEDICUS in dysenteriis omnibus specificus, omni ætati, conditioni, etiam prægnantibus, & pueris utilis: lactantibus, dosis grānum semis, trium, aut

aut quatuor annorum pueris, grana duo, tria, *Society of Edinburgh*, infantibus grana quatuor, adultis quinque ad decem, duodecim *ibidem*. Sed lactantibus, & aliis infantibus, cum circunspecione exhibendum, hi enim acido s^epius laborant. Difficile etiam admodum in aliis rectum doseos punctum asservare, PRINGLE edixit. Effectus violentos, & cautelas lege in *Actis Edimburg.* Ignorari vero non debet lapidum cancrorum pulvere in huic additum violentos effectus plerumque præcavere, sicque tutissime in dysenteria exhiberi, nilque duarum triumve horarum spatio superpotandum esse, esse etiam ab omnibus acidis maxime abstinentem, hinc etiam admodum male cum oximelle dari, brevi naufeas, vomitum facturum non criticum.

In officinis asservatum de novo haud terendum, HUXHAM, nec cum aliis multum comminuendum, IDEM. Saccharo tamen, quod constanter admiscet, vim antimonii temperari, suspicatur CL. BASTER *Comment. Societ. Scient. Harlemens.* p. II. In aliis morbis adhuc varii varie laudant, ad omnes alias evacuationes GMELIN, in hæmorrhagiis quibuscumque GEOFFROY *Acad. des Sciences 1745.* in colica Pictorum IDEM. Nuperrime etiam in epilepsia, & mania tentatum, cum successu quinquaginta vicibus exhibitum, *Gentleman's Magazine*, & quinque granorum dosim catharri suffocativi paroxysmum sustulisse observavit Illustr. BUCHNERUS *dissert. inaugur. de viribus vitri antim. cerati 1757.*

ANTIMONII REGULUS ex antimonio, vel per se sola fusione, vel salibus fusoriis additis factus, duplex, prior ex sola præparatione nomen habet, alter

ter a figura stellatus audit. Uterque potenter emeticus, aceto adhuc actuandus. Fiunt ex aliis antimonio additis, reguli alii: addita limatura ferri cum nitro martialis, stanni cum nitro iovialis, & his commixtis regulus metallorum, adiecto vero sale communi cum sale tartari medicinalis, vix certæ omnes efficaciæ. Regulus martialis de marte habens nihil, edulcoratus dia-phoreticum martiale LUDOVICI audit, haud prioribus præstantius. Si nilem proponit CL. HUXHAM, ex antimonii puri partibus duabus, limaturæ ferri parte una, nitri puri parte fere una; scorias pulveratas edulcoratas efficaces habet in fluore albo & leucophleg-matia.

ANTIMONII HEPAR ex antimonii crudi, & nitri anaticis portionibus per detonationem exurgit. Hoc hepar edulcoratum, siccatum, CROCUS METAL-LORUM, seu terra sancta RULANDI, audit, non semper bene præparata, ut tuto exhiberi possit; hinc in tanta præparatorum antimonialium incertitudine, longa edoctus praxi vinum emeticum ex puro elicitum vitro præfert HUXHAM, quod sequenti modo faciendum suadet: Bene præparati vitri antimonii uncia una pulverata, infundatur libris duabus boni vini Hispanici albi calidi, digerantur decem, duodecim diebus, interdum concutiantur, ultimis diebus subsidentibus partibus, decantetur vinum, per chartam emporeticam coletur, vase clauso servetur. Dosis pro infantibus unius, duorum annorum, a guttis decein ad triginta, pro adultis uncia semis, una, ad duas, scopo vomitorio; alterante vero, aperiente, & sudorifero, adultis a guttis triginta, quadraginta, ad sexaginta in sero lactis, potu theiformi, idque bis vel ter de die in morbis cutaneis, intestinorum, viarum urinæ, &

Crantz M.M. T.III.

G

ner-

nervorum, præcipue in scorbuto frigido, asthmate, leucophlegmatia, ictero, cephalalgiis rebellibus, vertigine, epilepsia, mania, febribus intermittentibus tergiversantibus, catarrhalibus, etiam inflammatoriis, pulmonum suppressis sputis, felici cum successu saepius exhibuit Anglorum Æsculapius. Reiterata Viennæ experimenta sunt, infusione facta in vino Tocaviensi, scopo alterante guttae sex datæ, & hæ satis efficaces inventæ: nonne in vinis est differentia? etiam vis emetica increvit pro tempore, quo infusio potrahitur, BRADLEY *a Course upon the Materia Medica.*

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM
detonante tripla parte nitri supra unam antimonii producitur. Vera reguli antimonii calx nitro facta, & nitroso sale imprægnata, quæ si non abluitur, edulcoratur, stibium diaphoreticum, non ablutum audit, sin contra, antimonium diaphoreticum, non abluto ignavius longe, quod lixivium evaporationi, & crystallisationi traditum, præter alia manifestius docet, cum crystallos suppeditet nomine nitri antimoniat notas: Ne ideo tamen omnimode effœtum, quod acido nitri sale adhuc dives inveniatur, atque id ipsum clarus huic cum duabus saponis nigri partibus detonatio, flammeaque *Acad. des Sciences*, auctum compositi post edulcorationem pondus, MEUDER, tum ex instillato vitrioli oleo rubri vapores Cl. VOGEL, declarant, observationes etiam practicæ confirmant. An ab aere arcendum antimonium diaphoreticum? qui vim emeticam illi conciliare perhibetur, BRADLEY *a Course of lectures upon the Materia Medica*, rara obser-
vatio!

An.

Antimonium diaphoreticum purgantibus mixtum, sensibiliter horum vires acuit, manifesto in pulvere cornachini arguento, BOERHAAVE, absorbens est IDEM, & diaphoreticum: dosis a granis decem ad quadraginta. Stibium diaphoreticum non ablutum incidens, expectorans, in glutine pulmonum utile, & in morbis cutaneis non spernendum. Dosis a granis decem ad triginta, etiam maior.

ANTIMONII AETHIOPS *Cl. HUXHAM* fit ex crudi antimonii tenuissime pulverisati tribus partibus, depurati argenti vivi quatuor, & florum sulphuris partibus duabus, in tenerrimum pulverem commixtis; laudatur in morbis cutaneis, obstructis colligandulis, defluxionibus. Dosis est a granis decem ad quadraginta.

TARTARUS EMETICUS diversis in locis ex diversis antimonii preparatis confectus, ex croco metallorum, & cremore tartari apud nos, operatione non in integrum probata, quod adhuc calidus liquor filtretur, & ad crystallisationem reponatur, paratur. Cæterum ope cremoris tartari, & croci metallorum paratum, optimum putat *Cl. ESTEVE* in *Quæstione IV.* pro vacante cathedra *Monspeliensi*, sed solum ad siccitatem evaporandum, non vero crystallandum, quod imbecillior longe fiat, suadet IDEM. Sed etiam non crystallatus in aere quandoque humescere solet, quod non leve incommodum.

Reguli in diversis tartaricis emeticis quantitatem resuscitatione docuit in *Acad. des Sciences GEOFFROY.* Tartari emetici debilissimæ virtutis unciam unam, reguli drachmam unam, & grana octodecim, mediæ

virtutis drachmam unam cum semisse, maximæ drachmas duas, & grana decem continuisse visum, ut regulæ partis in tartaro emetico dosis patescat.

Sed adhuc alia operationis momenta ignorari non debent; vitrum antimonii in pulverem impalpabilem redactum abundantius solvi grossiori, BAUME *Journal de Medecine &c. Avril 1761.* libras duas tremoris tartari solvere ex anatico pondere impalpabilis pulveris vitri antimonii, uncias viginti tres & drachmas sex, & suppeditare uncias tres sulphuris aurati, IDEM. Longa nimis ebullitione tartarum emeticum inertiores reddi, HOFFMANNUS: Tartarum emeticum ebullitione antimonii crudi cum cremore tartari tentari posse, & sic confeatum debilem admundum esse, GEOFROY, in vase ferreo excoctum deliquescere, vix crystallisari, contra vero in vase argenteo, BAUME; anaticas partes tremoris tartari & vitri antimonii aquam viridem efficere, deficiente una citrinam fieri, IDEM. Nostratis dosis granum unum ad tria per se, actuanorum aliorum causa granum semis, unum, adjicitur,

SULPHUR AURATUM ANTIMONII, nihil aliud est, quam sulphur antimonii alcali solutum, acido præcipitatum, regulo dives, idque obtinetur detonatione hepatis antimonii ex nitri, & antimonii æquahibus partibus conflati, vel scoriarum flavescentium reguli antimonii simplicis coctione, & præcipitatione per acetum, & id quidem sulphur antimonii auratum primæ præcipitationis vocant; dum vero denuo instillato aceto demittitur pulvis, is præcipitationis secundæ, & sic porro habetur.

Primæ,

Primæ, & secundæ præcipitationis sulphur auratum, violenter emeticum, tertia vero mitissimum, depra-dicant in catarrho suffocativo præstantissimum, licet tamen etiam primæ præcipitationis tale confecerit ex regulo, nec vomitorium, nec purgans BRENDELIUS, & huius quidem encheiresis cardo in eo verti dicitur, ut ad confectionem reguli antimonii parva nitri quantitas sumatur, prioribus rebus non commisceatur, sed his superinjiciatur. Repetenda experimenta sunt, & quærenda inventorum ratio.

Cæterum virtus sulphuris antimonii aurati antivene-rea probata in *Ephemerid. Acad. N. C. KLAUNIG*, & sulphur antimonii auratum ultimæ præcipitationis mul-tum UNZERUS *Biblioth. Raisou*. in catarrho suffo-cativo, in spasimis, convulsionibus, hypochondriaco-rum hysteriarum, in tussi infantum, in febribus in-termittentibus laudat.

Ex sulphure aurato antimonii, & calomel multo-ties sublimato alterante faum pulverem in porrigne capitis, aliis morbis cutaneis, faciei, bubonibus, go-norrhœa, gran: quindecim de die partitis dosibus utilem, componit Clar. PLUMMER *Society of Edim-burg. T. I.* in ischiade pertinaci, & morbis ex impuriis, & viscidis humoribus *Nova Acta Acad. N. C.* Vol. V. laudant; non minoribus ornatur encomiis a Cl. WERLHOFF in *Act. Medic. Edimburg. Specimi-nibus duobus, Hanoveranae 1735.* sed minori dosi dan-dum monet, a grano uno ad tria pro dosi, continua-to per plures hebdomades usu, additis etiam pro re-nata aliis, siquidem maiorem sulphuris antimonii do-sim facile vomitum, calomelitis continuati salivam ciere dudum expertus sit; adhæc iam Illustriſſ. HU-

GONEM tineam chronicam, achores, scrophulas, simili medicamento ex succino, exigua dosi mercurii dulcis, & sulphure antimonii GLAUBERI, curasse, ita etiam martialia cum sulphure antimonii miscuisse HOFFMANNUM, & auctam horum efficaciam in morbis chronicis adinvenisse, *Dissert. Epistolari Actis næxa* p. 26. monet IDEM.

SULPHUR AURATUM ANTIMONII liquidum in *Actis Acad. Mogunt. T. I.* præparatum est, quod in leproso profusse dicitur.

KERMES MINERALE alias etiam pulvis carthusianorum, est sulphur antimonii auratum, alcali solutum, sola ebullitione paratum, sulphuri aurato antimonii simile, licet alia operatione paratum, HUXHAM: obtinetur, si antimonii crudi una pars, olei tartari p. d. una quarta, & duplum aquæ pluviae per duas horas ebulliant, filtrantur, & de novo eadem quantitas aquæ & nitri fixi addatur, GEOFFROY *Acad. des Sciences.* Totum antimonium fere in kermes redigi potest, IDEM, & post septuaginta octo vices adhuc extraxit IDEM, quod etiam repetens experimentum *Illustr. L. B. van SWIETEN*, ad finem demum perducere non potuit ita, ut nullum amplius kermes obtineret, ut ex facili in *Quaestione VI. pro Cathedra Medica Monspeliensi vacante: an tota substantia Antimonii in Kermes Minerale verti posse?* affirmet Clar. ESTEVE. Drachma una sic præparati, & edulcorati kermes mineralis continuit sedecim, septemdecim grana reguli, tredecim, quatuordecim grana salis alcalini, quadraginta, & quadraginta unum sulphuris communis, in experimento Cl. GEOFFROY *Acad. des Sciences.* Maiori quantitate reguli imprægnatum, violentius emeticum,

ticum, coctione rectificandum in phiala ampla,
nova aqua, & olei tartari per deliquium dosi,
IDEM; potest etiam kermes minerale fusione parari,
IDEM.

USUS MEDICUS in glutinosis, pituitosis, pul-
monum affectibus, universalis, in pleuritide, peripneu-
monia ubi aut lentius sputa procedunt, aut suppressa
sunt, in tussi ferina infantum cum spermate ceci exi-
mius, in morbis cutaneis, aliisque ex emunctiorum
obstructione ortis, in ipsis febribus autumnalibus, chro-
nicis, HOFFMANNUS, sunt, qui etiam in epilepsia,
& spasmodicis affectibus, vel a glutino, vel a dys-
crasia sanguinis exortis, plurimum depraedicent: In-
fantibus granum unum cum lapidum cancerorum scrupu-
lo uno, in tres doses dividitur, etiam mellis unciae se-
mi immiscetur, & de die propinatur: pueris eadem
dosis bis de die datur. A grana duobus ad quatuor
conceditur adultis, & diei naturalis spatio triginta sex
grana pleuritico dedit LEMERY filius: si vero ker-
mes nauseas facit, oleofis, anodynus, balsamicis tem-
peratur, quibus semper maritandus, HUXHAM. Sco-
po autem diaphoretico in morbis cutaneis omnium
optime in vehiculo calido theiformi matutino tempore
datur, HOFFMANNUS.

Verum adhuc scire iuvat a minori semper dosi inci-
piendum; variat enim multum medicamentum pro va-
ria præparatione, HUXHAM, abstinentum ab acidis
decoctis, vel acescentibus, IDEM. Kermes mineralis
drachmam unam cum farinæ liquiritiæ viridis optimæ
drachmis sex, exacte miscet, & hunc pulverem grano-
rum viginti, ad viginti quinque dosi, omni trihorio,

aut quadrihorio exhibet, & laudat in *Comment. Societ. Scient. Harlemens.* p. II. Cl. BASTER.

TINCTURÆ ANTIMONII variæ diversis in officinis usitatæ, nobis illa ZWOELFFERI solum habetur.

FLORES ANTIMONII cum sale ammoniaco factos, in potu aquæ simplicis, per intervalla adhibito nitro antimonato cum radice hellebore nigri, rabirosos plurimos sanare, STEURLINUS *Ephemerid. N. C. Cent. I. Observ. 84.*

CLAS-

CLASSIS SEXTA

V E N E N O R U M
M E C H A N I C O R U M.

Quæ acutis suis superficiebus solutionem continuè efficiunt, partesque destruunt, venena mechanica dicuntur.

ADAMAS *Offic. Mineralogiae* W. Classis Naturalis Lapidum. Ordo Gemmarum. *Germ.* Demant. *Gallis* Diamant. *Anglis* Diamand.

Nullis remediis emendari rigidissimum hoc venenum posse, quod THEOPHRASTUM PARACELSUM e medio sustulit, discipuli afferunt; primum quidem verum, posterius forte dubium censi potest. Alia exempla haud exstant.

A L U M E N P L U M O S U M.

CRYSTALLUS MONTANA *Offic. Mineralogiae* W. Classis Naturalis Lapidum. Ordo Gemmarum. *Germ.* Bergkrystal. *Gallis* Crystale de roche. *Anglis* Crystal.

Grossiuscule contrita vulnerat, in pollinem redacta innocua est, MONTI proprio experimento: præpara-

G 5 rata